

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 26.4.2007
COM(2007) 212 galīgā redakcija

KOMISIJAS PAZIŅOJUMS PADOMEI UN EIROPAS PARLAMENTAM

Eiropas kosmosa politika

{SEC(2007) 504}

{SEC(2007) 505}

{SEC(2007) 506}

SATURA RĀDĪTĀJS

1.	IEVADS	3
2.	Eiropas kosmosa politikas stratēģiskais uzdevums	4
3.	Lietojums.....	5
3.1.	Satelītu navigācija	5
3.2.	Zemes novērošana	6
3.3.	Satelītu sakari	6
3.4.	Drošība un aizsardzība	7
4.	Pamats	7
4.1.	Zinātne un tehnoloģija.....	7
4.2.	Starptautiskā kosmosa stacija (SKS) un Saules sistēmas izpēte	8
4.3.	Piekļuve kosmosam.....	9
5.	Konkurētspējīga Eiropas kosmosa rūpniecība	9
5.1.	Reglamentējošie noteikumi	10
5.2.	Publiskā sektora ieguldījums kosmosā	10
6.	Pārvaldība.....	11
6.1.	Institucionālais pamats	11
6.2.	Koordinēta Eiropas kosmosa programma	12
6.3.	Starptautiskās attiecības	12
1. pielikums.	Būtiskākie pasākumi.....	14
2. pielikums.	Glosārijs.....	16

1. IEVADS

„Divdesmitā gadsimta vidū mēs pirmo reizi ieraudzījām savu planētu no kosmosa. Vēsturnieki varbūt kādreiz secinās, ka tam bija lielāka ietekme uz domāšanas veidu nekā Kopernika revolūcijai 16. gadsimtā, kura mainīja cilvēces uzskatus pašai par sevi, atklājot, ka Zeme nav Visuma centrs. No kosmosa redzama neliela un trausla lode, kuru raksturo nevis cilvēka darbība un tā izveidotās celtnes, bet gan mākoņu, okeānu, zaļu klājumu un zemes zīmējums”¹.

Kosmoss palīdz mums saprast planētu sistēmu trauslumu un to sarežģīto mijiedarbību. Tas arī sniedz mums līdzekļus, kā risināt daudzas citas 21. gadsimta problēmas. Ir ļoti svarīgi un neatliekami šos līdzekļus efektīvi izmantot, īstenojot virkni dažādu stratēģiju. Kosmosā esošas sistēmas sniedz labākas laika prognozes, raidīšanu no satelītiem un progresīvus navigācijas pakalpojumus, tās nodrošina jaunas iespējas tālmācībā un telemedicīnā. Tās ir ļoti svarīgas galvenajām ekonomikas jomām: sakaru sistēmas, elektroenerģijas tīkli un finanšu tīkli ir atkarīgi no satelītu laika sinhronizācijas. Satelītu sakari nodrošina iedzīvotājiem ekonomiskus risinājumus tādiem pakalpojumiem kā augstas izšķirtspējas televīzija, platjoslas vai mobilā televīzija, sevišķi attālos reģionos un lauku apvidos. Kosmoss arī dod ieguldījumu uz zināšanām balstītas sabiedrības veidošanā, sniedzot līdzekļus, lai izprastu mūsu planētu, tās izcelsmi, vidi, Saules sistēmu un Visumu. Kosmoss var veicināt Eiropas kohēziju un identitāti, sasniedzot iedzīvotājus visās valstīs. Tas var dot ievērojamu atbalstu Eiropas ārējo politiku, sevišķi humānās palīdzības un attīstības politikas īstenošanā.

Kosmosa politika Eiropā ir vairāk nekā 30 gadus sekmīgi attīstīta ar Eiropas Kosmosa aģentūras (EKA) starpniecību. Tomēr laikā, kad parādās jaunas lielvaras ar lielām ambīcijām un iespējām saistībā ar kosmosu, Eiropa nevar atļauties palikt iepakal, nenodrošinot saviem iedzīvotājiem iespējamus ekonomiskos un stratēģiskos ieguvumus no kosmosa. Eiropai jāveic turpmāki pasākumi, lai saglabātu un uzlabotu tās konkurētspēju pasaulē. Tai jā saglabā līdera loma kosmosa sistēmu jomā un jāpaliek visnozīmīgākajam starptautiskajam partnerim, kas sniedz visaugstākās kvalitātes ieguldījumu globālās iniciatīvās.

Jaunās tūkstošgades sākumā nepieciešamību izveidot visaptverošu Eiropas kosmosa politiku, lai risinātu šos jautājumus, atzina ES, EKA un to dalībvalstis, to apstiprināja arī ES valstu un valdību vadītāji, un tas tika no jauna uzsvērts Kosmosa padomes otrajā sanāksmē 2005. gadā.

Eiropas kosmosa politikai jāļauj Eiropas Savienībai, Eiropas Kosmosa aģentūrai un to dalībvalstīm palielināt savu darbību un programmu koordināciju un uzņemties katrai savu lomu saistībā ar kosmosu, nodrošinot elastīgāku sistēmu, lai atvieglinātu Kopienas ieguldījumu kosmosa pasākumos. Tas tāpat attiecas arī uz kosmosa programmām drošības un aizsardzības jomā un kosmosa politikas iekļaušanu virknē ES ārējo attiecību.

Ir sperti svarīgi soļi, lai stiprinātu EKA un ES attiecības, tostarp izstrādāts ES un EKA pamat nolīgums² un uzsākti nozīmīgie Eiropas projekti *Galileo* un *GMES*³.

¹ Mūsu kopīgā nākotne – Pasaules vides un attīstības komisijas ziņojums, ANO, 1987

² Padomes lēmums par pamat nolīguma parakstīšanu starp Eiropas Kopienu un Eiropas Kosmosa aģentūru (12858/03 RECH 152, 2003. gada 7. oktobris)

³ Vides un drošības globālā uzraudzība

Komisija kosmosa politikas sākotnējos elementus noteica 2005. gada maija paziņojumā⁴. ES Konkurētspējas padome un EKA Ministru padome, 2005. gada jūnijā saskaņā ar pamatnolīgumu tiekoties Kosmosa padomē, izstrādāja pamatnostādnes par Eiropas kosmosa politikas saturu un veidu, kā arī sākotnējos elementus Eiropas Kosmosa programmai.

Tādējādi šis dokuments ir izstrādāts, apspriežoties ar abu organizāciju dalībvalstīm un citām ieinteresētajām personām. Šī pirmā Eiropas kosmosa politika ir Eiropas Komisijas un EKA ģenerāldirektora kopīgs dokuments.

2. EIROPAS KOSMOSA POLITIKAS STRATĒGISKAIS UZDEVUMS

Patiesi eiropiskas kosmosa politikas izveide ir Eiropas stratēģisks risinājums, lai tā nezaudētu savu nozīmību. **Kosmosa sistēmas ir stratēģiski līdzekļi, kas demonstrē neatkarību un gatavību uzņemties globālu atbildību. Sākotnēji tiekot attīstīti kā aizsardzības vai zinātniski projekti, tagad tie nodrošina arī komerciālas infrastruktūras, no kurām atkarīgas nozīmīgas ekonomikas nozares un kuras ir svarīgas iedzīvotāju ikdienas dzīvē. Tomēr kosmosa nozare ir saistīta ar augstu tehnoloģisku un finansiālu risku, un tajā jāpieņem stratēģisku ieguldījumu lēmumi.**

Eiropai efektīva kosmosa politika nepieciešama, lai tā varētu būt globāls līderis atsevišķās politikas jomās atbilstīgi Eiropas interesēm un vērtībām. Lai īstenotu šādu lomu, ES aizvien vairāk nepieciešama autonoma lēmumu pieņemšana, kas balstīta uz kosmosā esošām informācijas un komunikāciju sistēmām. Tādējādi neatkarīga piekļuve kosmosa iespējām Eiropai ir stratēģisks līdzeklis.

Kosmosa nozare ir izaugsmes un darbavietu partnerības virzītājspēks un nodrošinātājs. Kosmosa joma ir 90 miljardu euro liels tirgus visā pasaulē, un tas pieaug par 7 procentiem gadā. Eiropas uzņēmumi aptver 40 procentus komerciālā tirgus satelītu ražošanā, palaišanā un satelītu pakalpojumos. Kosmoss nodrošina arī lielas iespējas augsto tehnoloģiju novatorismam atsevišķās jomās, paverot iespēju vadošo tirgu attīstībai.

Lai apgūtu iepriekš aprakstītās iespējas, **Eiropas kosmosa politikas stratēģiskais uzdevums** balstīsies uz kosmosa izmantošanu nemilitāriem nolūkiem, ko veic visas valstis, cenšoties

- attīstīt un izmantot kosmosa lietojumu, kas palīdz īstenot Eiropas publiskās politikas mērķus un apmierināt Eiropas uzņēmumu un iedzīvotāju vajadzības, tostarp vides, attīstības un globālo klimata pārmaiņu jomā;
- apmierināt Eiropas drošības un aizsardzības vajadzības saistībā ar kosmosu;
- nodrošināt spēcīgu un konkurētspējīgu kosmosa rūpniecību, kas sekmē novatorismu, izaugsmi un attīstību, kā arī ilgtspējīgu, kvalitatīvu un ekonomiski izdevīgu pakalpojumu sniegšanu;
- veicināt uz zināšanām balstītas sabiedrības izveidi, veicot ievērojamus ieguldījumus ar kosmosu saistītā zinātnē un spēlējot nozīmīgu lomu starptautiskos izpētes pasākumos;

⁴ Eiropas kosmosa politika – sagatavošanas elementi COM(2005) 208 galīgā redakcija, 23.05.2005.

- nodrošināt neierobežotu piekļuvi jaunām un būtiski svarīgām tehnoloģijām, sistēmām un iespējām, lai nodrošinātu neatkarīgu Eiropas kosmosa lietojumu.

Šā stratēģiskā uzdevuma izpildei ES, EKA un to dalībvalstīm būs jāuzlabo to kosmosa pasākumu lietderība un efektivitāte, **sperot nozīmīgus jaunus soļus šādās jomās:**

- izveidojot **Eiropas Kosmosa programmu un koordinējot** valstu un Eiropas līmeņa kosmosa pasākumus ar uzsvaru uz lietotājiem;
- **palielinot sinerģiju starp aizsardzības un civilajām kosmosa programmām** un tehnoloģijām, ievērojot institucionālo kompetenci; un
- attīstot **kopīgu starptautisko attiecību stratēģiju** kosmosa jomā.

3. LIETOJUMS

Lai panāktu maksimālu politisko, ekonomisko un sociālo atdevi no ieguldījumiem kosmosa tehnoloģijās, jāattīsta un jāizmanto kosmosa lietojums, īstenojot ES politiku mērķus un apmierinot Eiropas uzņēmumu un iedzīvotāju vajadzības. Eiropas lietotāju vajadzību attīstība liek veidot integrētas kosmosa sistēmas, vienlaidus savienojot satelītu un uz zemes esošās telekomunikācijas, kā arī pozicionēšanas un uzraudzības sistēmas stratēģiskās, ekonomiskās un sociālās jomās.

3.1. Satelītu navigācija

Eiropa ir apņēmusies izveidot ilgtspējīgu globālu civilu satelītu navigācijas sistēmu, ko kontrolē Eiropas Savienība. Tiek lēsts, ka satelītu navigācijas aprīkojuma un pakalpojumu globālais tirgus līdz 2025. gadam sasniegs 400 miljardus euro. Pēc *EGNOS* izveides⁵ ES un EKA kopīgā iniciatīvā izstrādāta *GALILEO*. *GALILEO*, kas ir stratēģiska infrastruktūra⁶, pārvaldes struktūrās ietverti visi vajadzīgie instrumenti, lai nodrošinātu sistēmas drošību.

Vadības struktūras būs jāpielāgo, lai *GALILEO* izvēršanā un darbībā panāktu vislielāko atdevi, kā arī publisko un privāto partneru visefektīvāko iesaisti. Daudzas valstis ārpus ES vēlas kļūt par šīs programmas partneriem. Kopīgais darbs balstīsies uz nediskriminācijas un lojālas sadarbības principiem.

GALILEO tehnoloģiskais atbalsts turpināsies ar lietojuma turpmāku izpēti un konsekventu sistēmas attīstības programmu. Lai nodrošinātu drošu un garantētu lietojumu, jāīsteno nepieciešamais pamats – sertificēti pakalpojumi un produkti, globāli standarti un interferences uzraudzības spējas.

Ir ļoti svarīgi nodrošināt, lai *GALILEO* projekts tiktu attīstīts bez turpmākas kavēšanās un lai tas spētu sniegt drošus un mūsdienīgus risinājumus. *GALILEO* nodrošinās godīgu pieeju bez jebkādas diskriminācijas, kā arī pakalpojumu nepārtrauktību un drošumu.

⁵ Eiropas ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienests

⁶ Lākenes Eiropadome, 2001. gada 14. decembris

3.2. Zemes novērošana

Eiropai stratēģiski nozīmīga ir autonoma piekļuve informācijai saistībā ar vidi, klimata pārmaiņām un drošību. Ar informācijas, kas iegūta Zemes novērsnā, labāku izmantošanu saistīti ievērojami ekonomiskie un sociālie ieguvumi. To var izmantot, lai pārvaldītu dabas resursus un palīdzētu pārvaldes iestādēm savlaicīgi sagatavoties, samazinot sliktu laika apstākļu un klimata pārmaiņu izraisītās sekas, kā arī krīžu pārvarēšanā.

GMES uzlabos Eiropas uzraudzības un novērtēšanas spējas vides politikā un palīdzēs drošības jomā. Tā atvieglinās lēmumu pieņemšanu visos pārvaldes līmeņos, uzlabojot informācijas bāzi visās politikas jomās visos trīs ES Līguma pīlāros. Uzraudzība arī ir būtiski svarīgs elements cīņā pret klimata pārmaiņām. Vispasaules Zemes novērošanas sistēmu tīkla (*GEOSS*) mērķis ir panākt globālu sinerģiju Zemes novērošanā, kur galvenais Eiropas ieguldījums ir Vides un drošības globālais monitorings (*GMES*). *GMES* un *GEOSS* savstarpējais ieguldījums tiks definēts *GMES* starptautiskajā stratēģijā.

Komisija ir izstrādājusi *GMES* īstenošanas stratēģiju⁷ saskaņā ar Padomes mandātu⁸. Tas optimizēs plānoto kosmosā un uz zemes esošo Eiropas infrastruktūru un ļaus novērst atklātos trūkumus, lai apmierinātu pakalpojumu lietotāju vajadzības. Ar jau pieņemtajiem lēmumiem ir uzsākts process, lai nodrošinātu kosmosa komponentes pieejamību, un to kopīgi finansēs EKA un ES, bet koordinēs un īstenos EKA. Vienlaicīgi Eiropa uzlabos savas meteoroloģijas infrastruktūras un pakalpojumus.

Lai *GMES* kļūtu pilnībā darbaspējīgs, ES un dalībvalstis izstrādās piemērotu finansēšanas kārtību, politiku, darbības infrastruktūras un pārvaldības režīmu, kas nodrošinās ilgtspējīgu pakalpojumu sniegšanu identificēto lietotāju vajadzībām.

3.3. Satelītu sakari

Satelītu sakaru jomā, kuru virzītājspēks ir privātā sektora ieguldījumi, īpaši no apraides un telekomunikāciju nozares, Eiropas kosmosa nozare gūst 40% no tās kopējiem ieņēmumiem. Tie ir informācijas un komunikāciju tehnoloģiju neatņemama sastāvdaļa, kur ietilpst arī Eiropas gaisa satiksmes pārvaldības modernizācijas programma. Ekonomiskas sakaru sistēmas balstās uz satelītu un uz zemes esošu tīklu savstarpējas mijiedarbības. Lietojumu nosaka tirgus. Eiropas uzņēmumi sekmīgi darbojas fiksēto un mobilo satelītu pakalpojumu globālajos tirgos, kam ir augsta pievienotā vērtība, strauja produktivitātes izaugsme un ievērojama peļņa. Turpmākajos gados radīsies daudz jauna lietojuma, kas būs saistīts ar liela riska un ilgtermiņa ieguldījumiem.

Eiropas politika veicinās novatorisku pakalpojumu ieviešanu, tostarp pieprasījuma palielināšanu attālos un lauku reģionos, lai satelītu pakalpojumi būtu tikpat dzīvotspējīgi kā uz zemes esošie risinājumi. Kosmosa rūpniecības tehniskās iespējas nedrīkst atpalikt no globālajiem konkurentiem, daudzus no kuriem balsta ieguldījumi aizsardzībā. ES ieguldīs tehnoloģiju attīstības veicināšanā, lai panāktu zemes un satelītu tīklu nozaru konvergenci un savstarpēju savietojamību.

⁷ „Globālais monitorings par vidi un drošību (*GMES*): no koncepcijas līdz realitātei” - COM(2005) 565
⁸ Padomes Rezolūcija 2001/P 350/02 (13.11.2001.)

3.4. Drošība un aizsardzība

ES drošības stratēģijā⁹ tika uzsvērts, ka Eiropa saskaras ar draudiem, kas pastāvīgi mainās, kļūst dažādāki, grūtāk pamanāmi un paredzami. Komisija savā darba programmā ir noteikusi ES iedzīvotāju drošību par vienu trim galvenajiem mērķiem. Lai novērstu šos pastāvīgi mainošos draudus, nepieciešams kombinēt civilos un militāros risinājumus. Kosmoss tajā dod ievērojamu ieguldījumu.

ES pieejā krīžu pārvarēšanai tiek uzsvērtā sinerģija starp civilajiem un militārajiem elementiem. Kosmosa sistēmu vajadzības civilo un militāro krīžu pārvarēšanas operāciju plānošanā un veikšanā savstarpēji pārklājas. Daudzas civilās programmas iespējams izmantot dažādi, un tādām sistēmām kā *GALILEO* un *GMES* var būt militāri lietotāji. Dalībvalstis Padomē¹⁰ ir noteikušas Eiropas vispārīgās kosmosa sistēmas vajadzības militārajām operācijām un uzsvērušas nepieciešamību pēc civilo un militāro lietotāju savstarpējas savietojamības¹¹. Militārās spējas joprojām paliks dalībvalstu pārziņā. Tas nedrīkst kavēt dalībvalstis sasniegt visaugstākās iespējas tādā līmenī, kas ir atbilstīgs to nacionālajai suverenitātei un būtiskajām drošības interesēm. Resursu apvienošana un dažādas izmantošanas tehnoloģiju un kopīgu standartu lietošana Eiropas civilajās un militārajās kosmosa programmās ļautu ietaupīt līdzekļus.

Eiropas ekonomika un drošība un tās iedzīvotāji ir aizvien vairāk atkarīgi no kosmosā esošiem līdzekļiem, kuru darbība jānodrošina pret traucējumiem. Balstoties uz esošajiem ES principiem un iestāžu kompetencēm, Eiropa ievērojami uzlabos koordināciju starp tās aizsardzības un civilajām kosmosa programmām, vienlaikus saglabājot galveno gala lietotāju atbildību par finansēšanu.

4. PAMATS

4.1. Zinātne un tehnoloģija

ES, EKA un to dalībvalstīm jāturpina ievērojami ieguldījumi, lai saglabātu vadošo lomu kosmosa zinātnē. Tādējādi tās pastāvīgi paplašinās tehnoloģiju apvāršņus un to piemērošanu lietojumā, tādējādi tieši veicinot rūpniecības konkurētspēju. Eiropas zinātnieki ir noteikuši sev pašreizējās prioritātes. Kosmosa zinātnē tās ir izklāstītas EKA „kosmosa vīzijā” un galvenokārt attiecas uz dzīvības nosacījumiem un informāciju par planētām, kā arī Visuma izcelsmi un pamatlukumiem. Attiecībā uz zinātnei kosmosā prioritātes ir pamata un lietišķie pētījumi tādās disciplīnās kā šķidrumu un iekšdedzes fizika, zinātnes par materiāliem un cilvēka fizioloģija. Prioritātes Zemes zinātnēs ir pieņemtas EKA programmā „Dzīvā planēta” un 7. pamatprogrammā un ietver polāros ledājus, okeānu straumes un Zemes iekšienes fiziku. Zinātnē bieži norisinās starptautiskā sadarbība, kas vēlāk pārtop stratēģiskās partnerībās. Turklāt kosmosa zinātnes un tehnoloģijas pamatu stiprināšana ir iekļauta ES 7. pamatprogrammā.

Eiropa noteiktāk darbosies novatorisma jomā, nosakot būtiski svarīgās tehnoloģijas un garantējot tām finansējumu. Tehnoloģiju nodošana cieši jāuzrauga gan drošības, gan

⁹ Droša Eiropa labākā pasaulē – Eiropas drošības stratēģija

¹⁰ „EDAP un kosmoss”

¹¹ Eiropadomes Civilo krīžu pārvarēšanas komiteja

komerciālu apsvērumu dēļ. Tiks maksimāli izmantotas sinerģijas ar citām tehnoloģijām, kas nav saistītas ar kosmosu, pienācīgi atbalstot jauno tehnoloģiju izmantošanu kosmosa nolūkos. Jaunu tehnoloģiju attīstība var sniegt svarīgas specializācijas iespējas ES dalībvalstu rūpniecībai, sevišķi Centrāleiropā un Austrumeiropā. EKA vadītais tehnoloģiju attīstības programmu saskaņošanas process nodrošina pētniecības pārredzamību visā Eiropā un bruģē ceļu labākai koordinācijai. Eiropas Savienība ar 7. pamatprogrammas starpniecību iesaistīsies dažādos papildu pasākumos.

Lai izveidotu sistēmas, kas atbilst Eiropas politikas prasībām un lai rūpniecība spētu sekmīgi konkurēt, **ir būtiski svarīgi saglabāt un attīstīt zinātību visā Eiropas kosmosa rūpniecībā.** Kosmosa tehnoloģijas tiek virzītas institucionāli. Tādas valstis kā Ķīna un Indija strauji apgūst kosmosa tehnoloģiju un kļūst par lieliskiem konkurentiem komerciālajā tirgū. Eiropas tehnoloģiju attīstības stratēģijas mērķis ir nodrošināt ilgtspējīgus un koordinētus ieguldījumus, vienlaikus panākot lielāku līdzsvaru starp tehnoloģisko neatkarību, stratēģisko sadarbību un paļaušanos uz tirgus spēkiem.

Eiropa sastopas ar ievērojamu jauniešu intereses zudumu zinātnes, inženierzinātņu un tehnoloģiju (ZIT) jomā, kā arī nevēlēšanos īstenot karjeru šajā jomā. Ja ar ZIT saistītajās jomās nebūs pietiekama cilvēkkapitāla gan daudzuma, gan kvalitātes ziņā, Eiropā būs apdraudēta uz zināšanām balstīta ekonomika. Izglītības programmas un radoša mācību vide, kas izveidota saistībā ar vismodernākajiem kosmosa projektiem, stimulē un motivē studentus turpināt karjeru ZIT¹², kā arī palielina izpratni par zinātnei sabiedrībā kopumā.

Ar kosmosu saistītās darbībās noteikti tiek izmantotas visjaunākās tehnoloģijas, un tām ir potenciāls piesaistīt jauno paaudžu interesi. Komisija ir apņēmusies palielināt jauniešu interesi par ZIT. Šim nolūkam Augsta līmeņa grupā par zinātņi tiek apspriesti ieteikumi. EKA Eiropas kosmosa izglītības resursu biroja (*ESERO*) projektā jau notiek darbs ar izglītības speciālistiem vairākās dalībvalstīs, lai nodrošinātu konkrēto izglītības vajadzību apmierināšanu attiecīgajā jomā un gūtu vieglu piekļuvi jau esošajiem valstu tīkliem. Eiropa turpmāk attīstīs šo darbu un citas saiknes ar izglītības nozari.

Lai paplašinātu zināšanu bāzi, attīstītu jaunas tehnoloģijas un lietojumu un piesaistītu zinātnei un inženierzinātnēm jauniešus, būtiski svarīgi ir nodrošināt pasaules klases zinātnes attīstību.

4.2. Starptautiskā kosmosa stacija (SKS) un Saules sistēmas izpēte

Starptautiskajam izpētes darbam ir ievērojama politiskā pievilcība Eiropas identitātes kontekstā, jo tam piemīt potenciāls radīt jaunas zināšanas, veicināt jauninājumus un iesaistīt jaunus uzņēmumus un pētniecības organizācijas ar kosmosu saistītās darbībās. ASV, Ķīna un Krievija ir spērušas platus soļus ar ambicioziem kosmosa izpētes plāniem. Arī Eiropai ir nekavējoties jāreaģē.

Cilvēka lidojums kosmosā un tur veikta izpēte ir simboli saistībā ar kosmosu. SKS piedāvā unikālas iespējas fundamentāliem un lietišķiem pētījumiem kosmosā, izmantojot esošos apstākļus. Eiropas līdzdalība *Columbus* laboratorijas modulī un automātiskajā nogādes raķetē, kā arī Eiropas personāla piedalīšanās nodrošina redzamu Eiropas lomu šajos

¹² Skolēnu un vecāku viedokļi par zinātnes priekšmetu mācīšanu skolās, *Kings College*, Londona, 2000. gada janvāris

pasākumos. SKS gūtās zināšanas un pieredze tiek pārvērstas novatoriskā lietojumā, no kā ieguvēji ir Zemes iedzīvotāji, piemēram, jaunu materiālu un jaunu ārstēšanas metožu izveidē, kā arī izmantotas, lai gatavotu turpmākas misijas uz citām planētām.

Eiropai jāpanāk optimāla starptautiskās kosmosa stacijas izmantošana, jāsagatavo pamanāmai un spēcīgai izpētes programmai par pieejamu cenu, ietverot novatorisku tehnoloģiju un iespēju izstrādi un demonstrēšanu un Marsa izpēti ar robotiem, lai meklētu uz tā dzīvības pazīmes un saprastu planētas apdzīvojamības iespējas.

4.3. Piekļuve kosmosam

Nokļūšanai kosmosā nepieciešams nemainīgs politiskais atbalsts ilgtspējīgai Eiropas kosmisko nesējraķešu programmai, nodrošinot attiecīgas infrastruktūras pieejamību uz zemes. Tiks veikti ieguldījumi, lai uzlabotu esošās kosmiskās nesējraķetes un attīstītu jaunas starta iekārtu sistēmas, balstoties uz stratēģiskas sadarbības ilgtermiņa iespēju izvērtējuma. Lai pasākums būtu finansiāli iespējams, ļoti svarīgas ir turpmākas komerciālas sekmes pasaules tirgos. Tomēr salīdzinoši neliels un atvērts pašmāju institucionālais tirgus pakļauj Eiropas kosmisko nesējraķešu nozari ievērojamām komerciālā tirgus svārstībām, kas apdraud šo rūpniecību.

Eiropai saskaņoti jāizmanto tās rīcībā esošās nesējraķetes. Nozīmīgs solis bija 2005. gadā EKA Ministru padomē pieņemtais lēmums par palaišanas iekārtām EKA misijām. Eiropas kosmosa politika veicinās pieprasījumu pēc lietojuma satelītiem un palaišanas iekārtām. Pakāpeniski tiks darītas pieejamas viena operatora vadītas kosmiskās nesējraķetes ar dažādām iespējām no Eiropas kosmodroma Gajānas kosmosa centrā, EKA attīstītajai *Vega* kosmiskajai nesējraķetei un Krievijas *Soyuz* kosmiskajai nesējraķetei pievienojoties *Ariane 5*.

Eiropas stratēģiskajam mērķim joprojām jābūt neatkarīgai un ekonomiski izdevīgai piekļuvei kosmosam; šim nolūkam tā, definējot un īstenojot Eiropas programmas, vispirms izskatīs savas kosmisko nesējraķešu rezerves, ievērojot ekonomisko izdevīgumu, uzticamību un piemērotību misijai.

5. KONKURĒTSPĒJĪGA EIROPAS KOSMOSA RŪPNIECĪBA

Konkurētspējīgai Eiropas kosmosa rūpniecībai ir stratēģiska nozīme. Eiropai vajadzīgas spēcīgi un pasaules mērogā konkurētspējīgi uzņēmumi kosmosa sistēmu izstrādē un ražošanā, kā arī nodrošinot satelītu kapacitāti un pakalpojumus ar pievienoto vērtību. Šā mērķa sasniegšanai ir ļoti svarīgi, lai Eiropas publiskās politikas dalībnieki noteiktu skaidrus stratēģiskos mērķus attiecībā uz kosmosa pasākumiem un ieguldītu publiskos līdzekļus to sasniegšanā. Šādi publiskā sektora ieguldījumi varētu palīdzēt sasniegt vajadzīgo apjomu, kas veicinātu turpmākus publiskā un privātā sektora ieguldījumus. Konkretizēta kosmosa rūpniecības politika arī stimulēs uzņēmumus, kuri konkurē visās šīs politikas jomās, un palīdzēs rūpniecībai tikt galā ar izteikti cikliskajām pieprasījuma svārstībām, kas ir raksturīgas kosmosa nozarei, veikt ieguldījumus tehnoloģijā un nodrošināt būtiski svarīgās jaudas saglabāšanu.

Efektīvai rūpniecības politikai jāaptver virkne faktoru, tostarp regulējums, publiskais iepirkums un P&A.

5.1. Reglamentējošie noteikumi

Kosmosa nozarei raksturīgos reglamentējošos noteikumus nosaka virkne svarīgu faktoru.

- **Standarti nodrošina skaidrību attiecībā uz turpmākajiem tirgiem un ir pamats ieguldījumiem.** Ja kosmosa galvenie izmantotāji ir pārvaldes iestādes, tām jāvirza standartu izveide.
- Lai Eiropa varētu maksimāli izmantot tās rīcībā esošos kosmosa nozares līdzekļus, **steidzami nepieciešama Eiropas kosmosa un zemes sistēmu pilnīga savstarpēja savietojamība.** Savstarpēja savietojamība un standartizācija ir savstarpēji savienoti jautājumi.
- Saskaņā ar *INSPIRE* direktīvu **tiks izstrādāta pieejamības politika, sevišķi datu pieejamības politika,** lai sekmētu pakalpojumu sniedzēju un lietotāju līdzdalību un izpēti, vienlaikus ar nepārprotamiem protokoliem garantējot klasificētas informācijas izplatīšanas kontroli.
- Paaugstināta riska nozarei **ir raksturīga eksporta un importa kontrole,** bet tai nevajadzētu kavēt apmaiņu ar tehnoloģijām.
- **Nepieciešama Viseiropas pakalpojumu, spektra un satura licencēšana, kā arī elastīgāks tirgus regulēts režīms radiofrekvenču spektra piešķiršanai.** Dalībvalstu aktīva darbība, pārdalot nepietiekami izmantotu spektru, kas šobrīd piešķirts publiskajiem pakalpojumiem un militārajam sektoram, ļautu līdzsvarotāk apmierināt kosmosā un Zemes esošo infrastruktūru vajadzības un saglabāt zinātnes frekvenču joslas¹³.

5.2. Publiskā sektora ieguldījums kosmosā

Kosmoss ir vadošs tirgus, kurā pārvaldes iestādes var radīt apstākļus rūpniecības vadītam novatorismam¹⁴. **Efektīva un ekonomiski izdevīga publiskās politikas vajadzību apkopošana saistībā ar kosmosu ir nepieciešama un neatliekama,** lai gūtu iespējamo ekonomisko ieguvumu un piesaistītu turpmākus publiskā un privātā sektora ieguldījumus. Svarīgs ir gan starpvaldību, gan Eiropas Savienības finansējums, tāpat kā valstu un daudzpusējas programmas. Ņemot vērā Eiropas salīdzinoši ierobežoto ieguldījumu kosmosā, tai ir aizvien grūtāk izvirīties no nevajadzīgas pārklāšanās. Jānodrošina arī nediskriminējoša piekļuve publiski finansētai infrastruktūrai.

Novatorismam un jaunu tirgus iespēju izpētei ļoti nozīmīgi ir MVU. Tiem ir nozīmīga loma jaunu lietojumu un pakalpojumu izstrādē. Gan ES, gan EKA programmas sekmīgi veicina MVU līdzdalību.

EK palielina savus izdevumus kosmosa jomā. No 2007. līdz 2013. gadam tā iedalīs vairāk nekā 2,8 miljardus euro kosmosa lietojumam un pasākumiem. Kopienas līdzekļiem, tostarp līdzekļiem, kurus pārvalda ar EKA programmām, piemēro ES Finanšu regulu, ievērojot brīvu konkurenci.

¹³ Radiofrekvenču spektra politikas grupas ziņojums un atzinums, 2006. gada 25. oktobris

¹⁴ „Zināšanu izmantošana praksē. Plaša mēroga inovācijas stratēģija ES”, (COM(2006) 502)

Dalībvalstis katru gadu iegulda gandrīz 3 miljardus euro ar EKA starpniecību un līdzīgu summu valsts programmās. Uz EKA programmām attiecas rūpniecības politikas principi, kas noteikti EKA konvencijā, jo īpaši, konkurējošu piedāvājumu sistēmas izmantošana, rūpnieciskos līgumus piešķirot proporcionāli dalībvalstu sniegtajam finansējumam („godīgas atdeves princips”). Tas stimulē valdības ieguldīt Eiropas kosmosa P&A programmās un var veicināt konkurējošu piegādātāju saglabāšanos Eiropā, samazinot risku, kas saistīts ar monopolu rašanos. Tas ir nodrošinājis līdzekļu pārplūšanu, konkurētspējīgu rūpniecību un valstu prioritāšu konvergenci. Tomēr tas ir ierobežojis primāro līgumslēdzēju iekārtu racionalizāciju un ierobežojis apakšsistēmu piegādātāju specializāciju.

Lai turpmāk uzlabotu Eiropas rūpniecības efektivitāti, specializāciju un konkurētspēju, ievērojot nesen veiktās reformas novērtējumu, procesam – papildu elastības ieviešanai EKA noteikumos – jāturpina attīstīties, ņemot vērā jo īpaši gaidāmo EKA dalībvalstu skaita palielināšanos.

6. PĀRVALDĪBA

6.1. Institucionālais pamats

ES pilnībā izmantos savu vadības potenciālu, nosakot un apkopojot lietotāju vajadzības un apvienojot politisko gribu šo un plašāku politisko mērķu atbalstam. Tā nodrošinās operatīvo dienestu pieejamību un nepārtrauktību savas politikas atbalstam. Tā dos ieguldījumu atbilstīgas Eiropas kosmosa infrastruktūras attīstībā, izvēršanā un darbībā, vienlaikus maksimāli izmantojot Eiropai pieejamos esošos un plānotos līdzekļus, tostarp no *EUMETSAT*¹⁵. Kopienas ieguldījumi ir veikti atbilstīgi esošajai kompetencei, un tie ir norisinājušies papildus dalībvalstu ieguldījumiem; tam ir jāturpinās. Arī jaunās ES dalībvalstis vēlas saviem iedzīvotājiem un ekonomikām nodot ieguvumus no kosmosa, un vairākas no tām ir iesniegušas pieteikumus, lai kļūtu par EKA pilntiesīgām dalībvalstīm.

EKA un tās dalībvalstis un sadarbības valstis attīstīs kosmosa tehnoloģijas un sistēmas, atbalstot jauninājumus un globālu konkurētspēju un gatavojoties nākotnei. To darbības īpaši pievērsīsies kosmosa izpētei un galvenajiem instrumentiem: piekļuvei kosmosam, speciālajām zināšanām un tehnoloģijām. Tās turpinās zinātnes attīstību visaugstākajā līmenī un atbalstīs tādu kosmosa sistēmu tehnoloģisko sagatavošanu un apstiprināšanu, kuras atbilst lietotāju vajadzībām, kā arī ES politikai. Tādējādi, īstenojot P&A kosmosa komponentes programmas, kuras tā finansē, ES izmantos EKA vadības un tehniskās zināšanas, un EKA nodrošinās koordināciju ar citām attiecīgajām aģentūrām un struktūrām Eiropā.

Dažādas pieejas, atsevišķi tiesiskie procesi un atšķirīga līdzdalība ES un EKA var radīt sarežģītas lēmumu pieņemšanas procedūras, kā liecina līdzšinējā pieredze *GALILEO*. Pamatnolīgums ir bijis ievērojams solis uz priekšu EK un EKA sadarbībā un sadarbībā ar dalībvalstīm politikas attīstības jomā. Šis nolīgums tiks novērtēts un, ja vajadzīgs, pilnveidots.

Skaidrs regulējums efektīvai politikas veidošanai un programmu vadībai ir būtiski svarīgs iesaistītajām pārvaldes iestādēm, kā arī nozares ieguldītājiem un lietotājiem. Šim regulējumam jāturpina aptvert darbības, kurās dalībvalstis piedalās brīvprātīgi vai atbilstīgi starpvaldību nolīgumiem, vienlaikus izmantojot papildu resursus no Kopienas pētniecības un, attiecīgi, darbības budžeta. Nepieciešami pienācīga administratīvā kārtība, kas būtu piemērota

¹⁵ Eiropas Organizācija meteoroloģisko satelītu izmantošanai

visām ES un EKA dalībvalstīm. Jāizpēta ES regulējums, lai novērtētu, vai tas pieļauj šādu efektīvu koordinācijas kārtību.

EK un EKA pamatnolīgums ir stingrs pamats starpvaldību un Kopienas darbību koordinācijai. Kosmosam aizvien vairāk iegūstot ES dimensiju, gan ES, gan EKA mērķis joprojām ir ciešāka un efektīvāka sadarbība, sevišķi, izstrādāt kosmosa sistēmas un nodrošināt ar to saistītus pakalpojumus, kas nepieciešami attiecīgajām ES nozaru politikām.

6.2. Koordinēta Eiropas kosmosa programma

Eiropas kosmosa programma būs kopīgs, iekļaujošs un elastīgs programmatiskais pamats visu ar kosmosu saistīto pasākumu īstenošanai. Šajā procesā tiks iesaistīta *EUMETSAT* un citas attiecīgās struktūras. Uz katru programmas projektu attiecas to finansējošās struktūras tiesiskie un finansiālie ierobežojumi. Tiks maksimāli palielināta privātā sektora loma produktu un pakalpojumu izstrādē un kad vien iespējams tiks izskatīta iespēja izmantot publiskās un privātās partnerības riska sadalījumam. Programmas sākotnējie elementi ir iekļauti ar šo politiku saistītā dokumentā.

Eiropai pastāvīgi jācenšas sasniegt maksimāla visu kosmosa programmu savstarpēja papildināmība un pārredzamība, vienlaikus izvairoties no monopolstruktūru veidošanas un jaudas pārpalikuma radīšanas. Dalībvalstīm jāturpina saskaņot savas valsts programmas ar kopīgajiem Eiropas mērķiem. Procesa virzītājspēkam jābūt lietotājiem.

6.3. Starptautiskās attiecības

Eiropai jāpaliek visnozīmīgākajam starptautiskajam partnerim, kas sniedz visaugstākās kvalitātes ieguldījumu globālās iniciatīvās un ir līderis atsevišķās jomās saskaņā ar Eiropas interesēm un vērtībām. Ar atvērtu attieksmi pret sadarbību Eiropai jāpieņem lēmumi par to, kad paļauties uz partneriem un kad saglabāt neatkarību. Eiropa izvērtēs sadarbības iespējas saskaņā ar šādiem kritērijiem: nodrošināta piekļuve papildus iespējām vai tirgiem; centienus, izmaksu un riska godīgs sadalījums starp partneriem; ieguldījums ES ārējās politikās, sevišķi tādās kā ilgtspējīga attīstība, sadarbība ar jaunattīstības valstīm, stabilitāte un humānā palīdzība, sevišķi pievēršoties Āfrikai un Eiropas kaimiņattiecību politikas aptvertajām teritorijām; saistība ar programmā noteiktajām prioritātēm. Šo mērķu sasniegšanā tā ir pilnībā apņēmusies ievērot ANO līgumus un konvencijas.

ES uzņemsies vadību, pārstāvēt lietojuma programmas tās politikās (sevišķi *GALILEO* un *GMES*), bet EKA uzņemsies vadību, pārstāvēt Eiropu tajās programmās, kas attiecas uz zinātni, kosmiskajām nesējraķetēm, tehnoloģiju un cilvēka lidojumu kosmosā, apspriežoties savstarpēji un ar dalībvalstīm, kā arī, ja vajadzīgs, ar citiem attiecīgajiem partneriem, piemēram, *EUMETSAT*.

1. pielikums. Būtiskākie pasākumi

Eiropas kosmosa politikas īstenošanā īstermiņa tiks veikta virkne konkrētu pasākumu. Tie ir jau noteikti un uzskaitīti turpmāk.

- (1) Komisija 2007. gada laikā izstrādās rīcības plānu, pamatojoties uz sabiedrības atsauksmēm uz tās zaļo grāmatu par **GALILEO** lietojumiem; tāpat Komisija ierosinās attiecīgu tiesisko pamatu un vadības shēmu, lai ievērotu starptautisko partneru prasības, vienlaikus ievērojot Eiropas intereses.
- (2) Pirmie trīs **GMES** pakalpojumi – sauszemes, jūras un ārkārtas reaģēšana – līdz 2008. gadam nonāks izmēģinājuma stadijā, saņemot finansējumu no 7. pamatprogrammas. Komisija līdz 2009. gadam iesniegs priekšlikumus par ilgtspējīgas **GMES** sistēmas programmatisko un institucionālo pamatu, rūpīgi apspriežoties ar ieinteresētajām personām. EKA turpinās koordinēt un īstenot **GMES** kosmosa infrastruktūras attīstību saskaņā ar noteiktajām pakalpojumu lietotāju vajadzībām un līdz 2008. gadam ciešā sadarbībā ar **EUMETSAT** arī ierosinās pasākumus attiecībā uz **trešās paaudzes Meteosat**.
- (3) Attiecībā uz **integrēto kosmosa lietojumu** EKA un Komisija līdz 2008. gada beigām ierosinās jaunus P&A projektus, ietverot integrāciju ar uz zemes esošajām sistēmām. **SESAR**, Vienotā Eiropas gaisa telpas gaisa satiksmes vadības pētījumu programma, būs integrēto pakalpojumu strukturēta pieprasījuma piemērs.
- (4) ES ar 7. pamatprogrammas starpniecību ieguldīs integrētu **satelītu sakaru** tīklu un pakalpojumu attīstībā, lai jaunu tirgus iespēju nolūkos nodrošinātu savstarpēju savietojamību ar uz zemes esošajiem tīkliem. EKA ieguldīs jaunās tehnoloģijās, sistēmu dizaina kapacitātē un novatoriskos pakalpojumos saistībā ar tās telekomunikāciju P&A programmu.
- (5) Dažādās struktūras, kas strādā pie **drošības un aizsardzības** jautājumiem, turpinās īstenot plānu „EDAP un kosmos”¹⁶ un izveidos mehānismu, lai apmainītos ar informāciju un noteiktu iespējas, kā palielināt koordināciju un sinerģiju. Līdz 2007. gada beigām ES Padome saistībā ar EDAP noteiks prasības, kas ir svarīgas **GMES** pakalpojumiem, kurus izmanto lietotāji drošības jomā. EKA ierosinās programmu, lai attīstītu kopīgas drošības tehnoloģijas un infrastruktūras.
- (6) Attiecībā uz **kosmosa zinātni un tehnoloģijām** EKA līdz 2008. gadam sagatavos finansēšanas priekšlikumus, atbalstot kosmosa vīzijas programmu, un, koordinējot to ar EK ar 7. pamatprogrammas starpniecību, ierosinās jaunus tehnoloģiju P&A pasākumus, tostarp darbības, lai samazinātu atkarību no to piegādātāju, kas atrodas ārpus Eiropas, būtiski svarīgajām tehnoloģijām.

¹⁶ „Sākotnējais plāns, lai sasniegtu Eiropas kosmosa politikā noteiktos mērķus: EDAP un kosmos” (9505/05)

- (7) Eiropa pēc 2007. gada turpinās efektīvi izmantot **starptautisko kosmosa staciju**, uzsākot pakalpojumus, kas saistīti ar automātisko nogādes ražeti un *Columbus* moduli. EKA līdz 2008. gadam izstrādās priekšlikumus attiecībā uz Eiropas iesaisti **starptautiskajā izpētē**, izklāstot iespējas attiecībā uz planētu izpēti un cilvēku transporta jaudas kopīgu attīstību.
- (8) EKA izstrādās scenārijus un ierosinās programmas, lai 2008. gadā attīstītu **jaunās paaudzes kosmisko nesējraķešu** tehnoloģijas, vienlaikus atbalstot esošo sistēmu izmantošanu. Komisija 2007. gada laikā izvērtēs ieguvumus no sarunām par publiskā sektora tirgu atvēršanu dialogā ar galvenajiem kosmosa partneriem.
- (9) Komisija plāno lūgt Eiropas standartizācijas organizācijām sistemātiski izvērtēt nākotnē nepieciešamo **standartizāciju** reglamentējošo noteikumu nolūkos, kā arī plāno izvērtēt nepieciešamību pieņemt tiesību aktus Eiropas līmenī, lai panāktu **kontroli pār no satelītiem iegūtu datu** izplatīšanu vai citu tiesību aktu saskaņošanu; tā arī turpinās sekmēt pāreju uz elastīgu un uz tirgu balstītu pieeju spektra piešķiršanai, kā arī veicinās Viseiropas pieeju **spektra izmantošanai**; tāpat Komisija ar dalībvalstīm un starptautiskajiem partneriem apspriedīs to, kā labāk racionalizēt **eksporta kontroles noteikumus**.
- (10) Komisija un EKA līdz 2008. gadam ierosinās dalībvalstīm **visas programmas aptverošu koordinācijas mehānismu**, kas darbosies ciešā koordinācijā ar *EUMETSAT* un citām attiecīgajām struktūrām, lai stiprinātu un regulāri atjauninātu Eiropas kosmosa programmu.
- (11) Ja vajadzīgs, var papildināt EK un EKA **pamat nolīgumu**, balstoties uz gūtās pieredzes novērtējumu. Turklāt saskaņā ar lūgumu, ko savā otrajā sanāksmē 2005. gada jūnijā izteica Kosmosa padome, Komisija un EKA veic **novērtējumu galvenajiem iespējamajiem ekonomiski izdevīgajiem scenārijiem**, lai maksimāli uzlabotu kosmosa pasākumu organizāciju Eiropā un attiecīgi pielāgotu ES un EKA attiecības.
- (12) ES, EKA un to dalībvalstis līdz 2007. gada beigām izveidos **starptautisko attiecību koordinācijas mehānismu**, pēc vajadzības piesaistot visas attiecīgās struktūras, un līdz 2008. gada beigām izstrādās kopīgu stratēģiju starptautiskajām attiecībām kosmosā.

2. pielikums. Glosārijs

<i>Ariane</i>	Eiropas lielas kravnesības kosmiskā nesēja raķete. Kopš 1979. gada šai raķetei ir bijušas vairākas versijas līdz pat šābrīža <i>Ariane 5</i> .
<i>ATV</i>	Automātiskā nogādes raķete: daudzfunkcionāls atbalsta kosmiskais aparāts, ko izstrādā EKA un kas tiks palaista ar <i>Ariane 5</i> , lai nogādātu piegādes un degvielu uz starptautisko kosmosa staciju.
KĀDP	Kopējā ārējā un drošības politika, kas izveidota ar Līguma par Eiropas Savienību V daļu un ko regulē minētie noteikumi.
<i>Columbus</i>	Eiropas Kosmosa aģentūras daudzfunkcionāla laboratorija un lielākais ieguldījums starptautiskajā kosmosa stacijā.
Kosmosa vīzija	EKA ilgtermiņa plāns attiecībā uz kosmosa zinātni.
<i>CSG</i>	<i>Centre Spatial Guyanais</i> , Eiropas kosmodroms, kuru vada <i>Centre National d'Etudes Spatiales (CNES)</i> pēc vienošanās ar Eiropas Kosmosa aģentūru. Tā ir stratēģiska instalācija ar mērķi nodrošināt Eiropai piekļuvi kosmosam optimālos ģeogrāfiskajos apstākļos ģeostacionāriem startiem.
EK un EKA pamat nolīgums	Pamat nolīgums starp Eiropas Kopienu un Eiropas Kosmosa aģentūru – no EK puses apstiprināts ar Padomes Lēmumu (12858/03 RECH 152, 2003. gada 7. oktobris) un stājās spēkā 2004. gada maijā.
<i>EGNOS</i>	Eiropas ģeostacionārās navigācijas pārklājuma dienests: pastiprinājuma signāls, kas darbojas kopā ar militārajām satelītu navigācijas sistēmām – ASV Globālās pozicionēšanas sistēmu (<i>GPS</i>) un Krievijas Globālās orbitēšanas satelītu navigācijas sistēmu (<i>GLONASS</i>).
EDAP	Eiropas drošības un aizsardzības politika.
„EDAP un kosmos”	Padomes plāns 11616/1/04 „EDAP un kosmos”. Sākotnējais plāns, lai sasniegtu Eiropas kosmosa politikā noteiktos mērķus: EDAP un kosmos (9505/05, 30.5.2005.)
<i>EUMETSAT</i>	Eiropas Organizācija meteoroloģisko satelītu izmantošanai, starpvaldību organizācija, kas izveidota ar konvenciju. Šobrīd tajā ir 20 dalībnieku un 10 sadarbības valstis.
Eiropas drošības stratēģija	„Droša Eiropa labākā pasaulē – Eiropas drošības stratēģija”, kuru Eiropadome apstiprināja 2003. gada 12. decembrī.
7. pamatprogramma	ES Pētniecības un tehnoloģiskās attīstības septītā pamatprogramma

<i>GALILEO</i>	Eiropas globālā radionavigācijas satelītu sistēma. ES un EKA kopīgs projekts, kas sastāv no 30 satelītu izkārtojuma vidējā Zemes orbītā. <i>GALILEO</i> nodrošinās lietotājiem ļoti precīzus laika noteikšanas un pozicionēšanas pakalpojumus.
<i>GEOSS</i>	Vispasaules Zemes novērošanas sistēmu tīkls. Tā mērķis ir panākt visaptverošu, koordinētu un ilgtspējīgu Zemes sistēmas novērošanu, lai uzlabotu Zemes stāvokļa uzraudzību, palielinātu izpratni par Zemes procesiem un uzlabotu prognozes ar Zemes sistēmas darbību.
<i>GMES</i>	Vides un drošības globālais monitorings ir kopīga ES un EKA iniciatīva, kombinējot kosmosā un uz zemes esošas novērošanas sistēmas, lai atbalstītu Eiropas mērķus saistībā ar ilgtspējīgu attīstību un globālo pārvaldību. (sk. „ <i>GMES</i> : no koncepcijas līdz realitātei” – COM(2005) 565 galīgā redakcija (10.11.2006.))
<i>GNSS</i>	Globālā satelītu navigācijas sistēma – vispārējs apzīmējums satelītu sistēmām, kas sniedz globālās pozicionēšanas un laika pakalpojumus.
<i>GSA</i>	<i>GNSS</i> Uzraudzības iestāde, kas izveidota ar ES Padomes regulu, lai strādātu ar sabiedrības ieinteresētības jautājumiem <i>Galileo</i> projektā.
<i>INSPIRE</i>	Infrastruktūra kosmiskajai informācijai Eiropā – Eiropas Komisijas direktīvas priekšlikums.
<i>SKS</i>	Starptautiskā kosmosa stacija – pētnieciska laboratorija, kas orbītā riņķo ap Zemi un ko veido starptautiskā partnerībā.
Dzīvā planēta	EKA ilgtermiņa programma attiecībā uz Zemes zinātnei.
<i>Meteosat</i>	Meteoroloģiskais satelīts, Eiropas ģeostacionārā laikapstākļu satelītu sistēma, ko izveidojusi Eiropas Kosmosa aģentūra un ko tagad vada <i>EUMETSAT</i> .
Partnerība izaugsmei nodarbinātībai	Sk. Lisabonas rīcības programmu izaugsmei un nodarbinātībai un „Sadarbība izaugsmes un darbavietu attīstībai: jauns posms Lisabonas stratēģijā”, COM(2005) 24, 2.2.2005.
<i>RSPG</i>	Radiofrekvenču spektra politikas grupa, sk. Komisijas 2002. gada 26. jūlija Lēmumu 2002/622/EK, ar ko izveido Radiofrekvenču spektra politikas grupu [OV L 198, 24.7.2002.]
<i>SESAR</i>	Vienotā Eiropas gaisa telpas gaisa satiksmes vadības pētījumu programma.
<i>Soyuz</i>	Krievijas kosmiskā nesējraķete, kas tiek ieviesta <i>CSG</i> saskaņā ar nolīgumiem starp <i>CNES</i> , Krievijas Kosmosa aģentūru un EKA.

Kosmosa padome ES Konkurētspējas padomes un EKA Ministru padomes sanāksmes, kas norisinās vienlaikus, kā noteikts EK un EKA pamat nolīgumā.

Vega Neliela kosmiskā nesējraķete, ko izstrādā EKA un kas paredzēta, lai zemajā Zemes orbītā nogādātu 300 līdz 2000 kg smagus satelītus.